

ZONDAG 36 en 37.

lezen: Hebrëëen 10: 19-39 zingen: Psalm 52:7
Psalm 111:1,2,6
Gezang 1:9

Alle psalmen werden in de oude berijming gezongen.

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus!

We spreken vanavond dus over het derde gebod. Dat luidt, zoals u weet, zó: "Ge zult de Naam van de HERE, uw God, niet ijdel gebruiken, want de HERE zal niet onschuldig houden, wie Zijn Naam ijdel gebruikt."

Zó tenminste wordt de Schriftplaats -Exodus 20:7, waar dit derde gebod in de Bijbel staat- vertaald. Maar iedereen die wel eens met vertalen te maken kreeg weet wel, dat het overzetten van een gedachte of uitspraak van de ene taal in de andere, menigmaal op meer dan één manier kan gebeuren. Ja, wat ook kan voorkomen: soms wordt een bepaald woord beter maar niet vertaald! Je zult bijvoorbeeld op school een stukje Frans te vertalen krijgen, waarin president de Gaulle genoemd wordt. Dan vertaal je die naam "de Gaulle" beter maar niet. Zou je 't wel doen, en die naam vertalen met "van der Walle" -want zo heeft die familie oorspronkelijk geheten!- dan zou menig een u niet begrijpen! En dat is toch de bedoeling, dat een vertaling begrepen wordt! Ook de vertaling van een Schriftplaats. En we hebben vanavond te doen met een Schriftplaats, nietwaar?, namelijk met het derde gebod; daar zou ik over spreken. Welnu, wanneer zo'n Schriftplaats in onze gesprekken of preken nu alleen maar in het algemeen voorkomt, dan doen we natuurlijk goed, wanneer we ons aan de gangbare vertalingen houden. Die heb ik u dan ook daareven al laten horen. Maar... wanneer we nu eens voor het geval staan, dat zo'n Schriftplaats in het bijzonder ter sprake komt -en dat is nu toch het geval- dan wordt het natuurlijk wel even anders! Want dan zijn we natuurlijk zeer dankbaar voor de ons aangeboden vertalingen (Statenvertaling, Nieuwe Vertaling, Leidse vertaling, Canisiusvertaling, vertaling van de Nieuwe Katholieke Bijbelstichting, enzovoort.) Het derde gebod is door God aan Israël in het Hebrëeuws gegeven, en zodoende ook aan ons. Dat is de taal van de Heilige Geest; dàar is de bron!

De Naam, waarmee God Zichzelf in het derde gebod genoemd heeft, werd in de oorspronkelijke taal met vier letters geschreven. Wel met meer dan vier letters úitgesproken, maar met slechts vier letters geschrëven, en wel met vier medeklinkers. Hoe dat kwam? Omdat men de gewoonte had alleen maar de medeklinkers van de Hebrëeuwse taal te schrijven; de klinkers moest de lezer er zelf maar bij denken, bijvoegen. Die vier letters, die vier medeklinkers dan, waren deze: "J-H-W-H". Dus de derde daarvan was een "W". Maar zie, dat heeft nu moeilijkheid gegeven toen de Bijbel voor het eerst vertaald werd in een taal, die hier in West-Europa oudtijds eeuwenlang de heersende is geweest; ik bedoel: het Latijn, de taal van de Romeinen. En die Latijnse vertaling heeft "de Vulgata" geheten. In het Latijn bestond -en bestaat- er namelijk geen "W", geen letter "W". Het Latijn bezat wél de letter "V", maar niet de "dubbele V", wat wij dan noemen de letter "W". Vandàar, dat het hier in West-Europa, bij ons, gewoonte geworden is, van die vier Hebrëeuwse medeklinkers "J-H-W-H", de op één na laatste, de "W", te vervangen door een "V". Het Latijn, waarin de Bijbel voor ons vertaald werd, kende geen "W", dus dan moet je gebruiken wat je wél hebt; dus las men "J-H-V-H". En als u die vier medeklinkers nu eens even geschrëven voor u ziet, dan ontdekt u toch zeker ook direct, waar de overbekende Naam, de Godsnaam "Jehovah" eigenlijk vandaan komt? Uit een misverstand! Uit ons aller westeuropese middeleeuwse Bijbel, de Vulgata, dezelfde, die in de Roomse kerk nu nog altijd de officiële is; de Vulgata is nog altijd de officiële Roomse Bijbel. Daarom is bepaald grappig -je zou ook kunnen zeggen: tragisch!- wanneer de zogenaamde "Jehovah's Getuigen" zichzelf bij uitstek met díé naam tooien. Want die mensen zijn nu zó verschrikkelijk gebeten op de Roomsen, maar ze bedienen zich bij hun zelf-aanduiding toch nog altijd van een door en door Róómse Godsnaam: "Jehovah". Dat ís geen Hebrëeuws! Da's niks!, da's pótjeslatijn! Wat nu wel zo erg niet is; één misverstand meer of minder

maakt nou ook weer niet zoveel uit; immers, hoe ouder men wordt, hoe opener het oog wordt voor de dictatuur der misverstanden! Daar noemen zich een paar miljoen mensen, en wel de met zéér grote vrijmoedigheid bij u aan de deur bellende "Jehovah's Getuigen", zich naar een verkéerde Godsnaam! En begin er maar eens wat tegen! Wat bereik je? Wij Gereformeerden zeker niet veel, zolang wij zelf nog in Gezang 18 zingen van "Jehovah den Drieënen"! Dat doen we in navolging van Da Costa. Izaäk da Costa nu was een Jood; die móét beter geweten hebben, maar díé zelfs heeft zich in zijn tijd ook maar aangepast, en wat is er tegenwoordig al niet aangepast?

Tóch, de tijd dat Da Costa floreerde is thans ook al weer ruim een eeuw geleden, en ik mag zeggen: in dezen is onder de orthodoxe Christenen, onder de Christenen -Jehovah's Getuigen zijn geen Christenen; wie de Godheid van de Here Jezus loochent is géén Christen!- maar in dézen, in de zaak waarover ik spreek, is toch ondertussen verbetering ingetreden. Laat ik u er, gemeente, immers van mogen verzekeren, dat de uitspraak "Jehovah" thans door alle deskundigen, hetzij van rechts, hetzij van links, wordt afgekeurd. En... dat zij voor die vier letters van daareven vrijwel unaniem de uitspraak "Jahweh" aanvaard hebben; "Jahweh", zodat ik u zou willen verzoeken om in de toekomst, wanneer aan u het Woord zal worden bediend door jongere predikanten, die niet van "Jehovah" meer zullen spreken, maar van "Jahweh", u daaraan dan niet te stóten, maar u daarover te verblíjden, want dat is goed. Heus, dat is goed; dat is geen nieuwlichterij, dat is heus goed! Waarom? Omdat dát de Naam is, die in het derde gebod door God Zelf bedoeld is; de Naam die Hij Zichzelf gegeven had. Dat gebod zou derhalve beter zó kunnen worden vertaald, geloof ik, in de volgende nieuwe vertaling. Want Bijbelvertalingen moeten eens in de 25 jaar voorkomen, iedere keer weer een nieuwe! U moet er zo veel mogelijk gebruiken. En wanneer er weer eens een nieuwe Bijbelvertaling uitkomt, dan moet die Hebreeuwse Godsnaam er eenvoudig ONVERTAALD in gelaten worden, zoals we de naam van Generaal de Gaulle daareven toch ook niet hebben vertaald in het oorspronkelijke Vlaams, waar hij vandaan komt?

Dus dan moge het derde gebod in het Nederlands aldus komen te luiden: "Gij zult de Naam van Jahweh, uw God, niet ijdel gebruiken, want Jahweh zal niet onschuldig houden, wie Zijn Naam ijdel gebruikt." Ik wou het in elk geval vanavond zo maar houden, met die onvertaalde Hebreeuwse Naam van God erin: "Jahweh"; dat klinke in uw oren niet hard.

Onvertaald! Dat geeft toch niet? Dat vinden we toch ook weer zo ongewoon niet als 't lijkt? We vertalen toch bijvoorbeeld het woord "Jeruzalem" ook nooit? En hoe vaak komen we dát woord in de Heilige Schrift niet tegen! Maar dát laten we steeds onvertaald, en zo zijn er zoveel meer. Hoewel we best de moeite hadden kunnen nemen om in plaats van "Jeruzalem" ieder keer maar weer te vertalen: "Stad des Vredes", want dat betekent het. Nee! "Jeroesjalàjiem", dat zeggen we nu wel niet, maar "Jeruzalem", da's ingeburgerd, en dat klinkt knap dicht bij het Hebreeuws. Onvertaald laten! Nu, zo blijve het ook in het derde gebod. "Ge zult de Naam van Jahweh, uw God, niet ijdel gebruiken!"

En nú gaan we dat gebod bekijken, en vooral dat eerste, het belangrijkste, die hoofdzaak, die als een diamant erin schittert: o! dat pràchtige woord "Jahweh"! Daarmee heeft God Zichzelf in Zijn gesprek met Mozes bij de brandende braambos gesierd. En die Naam heeft God toen meteen verklaard ook; Hij heeft gezegd wat erin zat, de inhoud ervan opengelegd. U weet immers dat Israël toen in Egypte zo verschrikkelijk verdrukt werd? "Daar moest nu maar eens een eind aan komen!" zei de HERE. Ja, want God de HERE gaat met alle mensen naar Zijn normen om! Ook met goddeloze mensen! De goddeloosheid van de Amorieten in Kanaän moest éerst vol worden, vóór Abrahams kinderen Kanaän konden ingaan. En zo heeft God ook met Egypte gedaan. "En nu moet het dan maar uit zijn! Ik ga tonen Wie Ik ben, Mozes! Dat Ik ze tóch nabij ben, en dat Ik de kinderen van Mijn vriend Abraham níét vergeten ben! Ik houd mijn Verbond, dat Ik help in nood! Dat Ik geen lust heb in de dood van Mijn volk, maar daarin, dat het zal leven, want Ik ben de God van hun leven!" Dat alles, dat Evangelie van verlossing voor Zijn arme volk uit Egypte heeft God toen als 't ware gecompriemd, samengeperst, in vier letters van de Hebreeuwse taal. En toen heeft God gevraagd aan Mozes of ze in Israël Hem in 't vervolg vooral dàarmee zouden willen noemen, bijvoorbeeld in hun gesprekken óver God, en bijvoorbeeld in hun gebeden tót God: "Jahweh", dat betekent: "Helper", "Die-nabij-is", "de Nabije".

Zo is nu die nieuwe Naam voor God -want zo had Hij Zich aan Abraham nog niet bekend gemaakt!- zó is nu die nieuwe Naam voor God in de wereld gekomen, toentertijd. Tóentertijd, toen 't zo spande! Ik zeg daar: "in de wereld gekomen"; je zou beter kunnen zeggen: "die Naam is niet in de wérelde gekomen, maar die Naam is in de Kérk gekomen!" Want in de wérelde van die dagen noemde men zijn goden ook wel met de naam "El" (spreek uit: "eel"), een naam die eveneens in de Bijbel voorkomt voor ónze God, Israëls God; voor Gód! Natuurlijk! Ons Nederlandse woord "god" is toch ook een algemeen woord? Maar wat het eigenlijk oorspronkelijk betekent, niemand die 't meer weet! Sla maar eens een encyclopedie op; u kunt er hele verhandelingen over lezen. Maar zó is dat woord versléten! Zo is ook het woord "El" versleten, maar het wordt nog wel eens in de Schrift voor "God" gebruikt. En zulk een algemeen versleten Godsnaam in Israël is ook geweest het woord "Elohím", en "Eloàh". Ook een internationale godsnaam; tenminste, in de Semitische wereld. De Mohammedanen gebruiken die nog, alleen wat verbasterd tot "Allah", maar ook daar verschríkkelijk versleten. Er kan niet dit of dat gebeuren, of een Arabier roept uit: "masj Allah!". De bakker komt bijvoorbeeld bij u aan de deur, en hij laat zijn brood zien, -mooie kadetjes of krentenbroodjes-, en hij zegt: "masj Allah!": "dat heb ik toch niet gebakken, dat is door gód gemaakt!": "masj Allah". Maar "Jahweh"?? Nee! Díe Naam is specifiek Israëlitisch geweest. Die Naam is door God toen Zélf ingevoerd. Daarom is die Naam ook nooit buiten Israël gevonden! Dat is tenminste nog nooit aangetoond, al zou men dat van de zijde der ongelovige wetenschap natuurlijk wel erg graag gewild hebben, en 't is ook wel gepoogd, maar nee, néé! de Naam "Jahweh" is een speciale Kérknaam geweest voor "God", een lievelingsnaam, waarmee Hij nu zo graag door Zijn arme verlost volk wenste te worden geëerd. "Mozes, zeg het ze: "God gaat jullie redden hoor! Hij zal tonen Wie Hij is: de "Jahweh", de Redder, Die nabij is."

Ik heb u nu alleen maar de geschiedenis van Exodus 3 verteld.

En toen kwam de geschiedenis van Exodus 19, en Exodus 20; de geschiedenis van de 10 Woorden. En daarin heeft God toen tegen Israël -op Horeb zijn we nu- gezegd (eerst in de preambule): "Nu, héb Ik woord gehouden, of niet? Bén ik jullie God Jahweh gebléken, héb Ik Mijn Naam éér aangedaan, ja of nee?? Welnu dan, laat er daarom: 1: geen andere god zijn tegenover Mij, ten nadele van Mij; Ik ben je Enige. 2: en vereer Mij dan niet op een manier, die bij Mij heel niet past: gij zult u geen beeld maken!" Mozes verklaarde dat later aldus: "God heeft jullie op Horeb exprès geen gedaante van Zichzelf laten zien; jullie hebben wel een stem gehoord, maar je hebt geen gedaante gezien; God was wel wijzer!" Dat was gebod 2, en toen kwam gebod 3.

Gemeente, nu moet u even bedenken, dat de tijd waarin Israël te Horeb voor God gestaan heeft, en de 10 Woorden ontving, er één geweest is, waarin niets gewoner was dan dat men met elkaar overeenkomsten sloot, en dat men met elkaar contracten aanging, en verbonden. Denkt u toch vooral van die wereld niet zo primitief! Ik geloof dat dat een veel begane fout is. Maar verder wil ik er kort over zijn, want daarop heb ik u nu al zo vaak geattendeerd; de vórm van de 10 Woorden zélf herinnert eraan. De 10 Woorden zijn gegeven in de vorm van een gangbaar verbondstractaat. Welnu, bij het sluiten van zulke overeenkomsten, hetzij politieke, hetzij economische, ook commerciële -men vindt ze op kleitabjetjes- was men gewoon zijn goden aan te roepen als getuigen van zijn goede trouw, en zichzelf onder aanroeping van die goden conditioneel te vervloeken met het oog op eventuele ontrouw, zoals je dat een Jood nog wel eens hoort zeggen: "Ik mag dit of dat krijgen als ik niet..." Dat is die conditionele vloek. En daar hebt u iets, waarop het derde gebod ook bedoeld heeft. God zei daarin: "Israël, Ik maak Mij aan ú bekend als uw God Jahweh, uw God Verlosser; dat wil Ik voor ú zijn, als Mijn uitverkorene, Mijn liefste. Die Naam "Jahweh" stel Ik voor ú disponibel. Zo heet Ik voor ú. Die Naam moogt gij nu gebruiken. Dus, ga uw gang, hoe meer hoe liever! (Zoals een man toch ook door zijn vrouw hoe meer hoe liever wordt genoemd?) Alléén... maak van die bijzondere Naam, die Kerknaam, nu géén misbruik! Breng die nu niet te pas bij gelegenheden, waarvan je heel goed weet..." -ik zeg "je", want God sprak op Horeb in het enkelvoud!" ...dat Ik er wàrs van ben; dat Ik dààr niets van hebben moet!" Zoals dat onder de heidenen voorkomt; bij hoog en bij laag zweren, maar met het voornemen al in het achterhoofd om er zichzelf straks met chicanes van af te maken. Dàt zou nu zijn: "de Naam van Jahweh, uw God, ijdel

gebruiken"!

"Ijdel", ja, ja, zo luidt tenminste weer de gangbare vertaling. En terecht, houwen zo hoor! Maar... we zouden vanavond eens een beetje scherp kijken! Misschien helpt het u de bedoeling van het derde gebod nog wat beter te verstaan, als ik zeg, dat men even goed in plaats van het woord "ijdel", waarbij wij vaak denken aan "pronkziek" -een ijdel meisje-, dat men evengoed in plaats van "ijdel" had mogen vertalen met het woord "leeg", "ledig", "zinloos", "zot", "onwaarachtig", of "gemeen". Dus: "Ge zult de Naam van Jahweh, uw God, niet op uw lippen nemen, of opnemen in uw geschriften, -opheffen, of opnemen in uw documenten, bijvoorbeeld uw handelsdocumenten-, met een GEMENE bedoeling! Want Jahweh zal degene, die Zijn Naam opneemt, opheft of uitspreekt, of opschrijft met een geméne bedoeling, níét ongestraft laten!"

Zie, hiertoe heeft God nu Zijn volk, Zijn Kerk, verbonden in het derde gebod. En we weten allemaal wel hoe serieus God de hand gehouden heeft aan dít gebod. Een paar voorbeelden.

Er was in de woestijn een jongen van half-Egyptische, half-Israëlitische afkomst; die heeft de Naam van Jahweh -dat staat er!-: gelasterd. Die jongen is gestenigd, op Góds bevel. Ander voorbeeld. De Gibeonieten -u kent het verhaal- zijn er niet op zo'n nette, zo'n fraaie manier in geslaagd een verbond aan te gaan met de Israëlieten. 't Is gebeurd, onder Jozua. Ja, Jozua! Als ik kritiek op hem zou durven oefenen, dan zou ik zeggen: "hij liep wat hard van stal, hij was wat onbedachtzaam." Ja! en dan maak je fouten. Maar toen die mensen, die Gibeonieten, eenmaal onder bescherming van Gods Naam stónden, en toen het bedrog van de Gibeonieten later uitkwam, toen hebben de oudsten van Israël -en Jozua voorop!- er niet over gepéinsd om die eed te breken, om er op terug te komen! Ze zeiden: "We kijken wel uit! Dan krijgen wij van God als eersten de bewijzen van Zijn toorn te ondergaan!" Dat deden ze niet! Saul heeft dat later wel gedaan; koning Saul! Koning Saul heeft die Gibeonieten willen uitroeien. Dat komt, omdat die man een doordrijverige man was, koning Saul, een dolleman! Een nationalist, een Kerkdrijver! Je mag de Kerk wel belijden, maar je moet de Kerk niet drijven! Je kunt alles drijven, ook de Kerk! Maar God heeft, na verloop van heel wat tijd -denk ik-, die zonde van Saul tegenover Zijn Naam en de Gibeonieten nog in de dagen van Dàvid bezocht, hoewel David er niets mee uit te staan had. Maar Hij heeft hem met drie jaar hongersnood bezocht! Zo zuinig was God op Zijn Naam!

En nog een ander voorbeeld. Koning Nebukadnezar had Zedekia van Juda onder aanroeping van de Naam van zijn eigen God, dus onder de naam-aanroeping "Jahweh", laten zweren dat hij, Zedekia, aan Nebukadnezar trouw zou zijn, en dat hij nooit zou lonken naar Babylonië's grote tegenvoeter, Egypte. En tóch heeft Zedekia dat gedaan! Koning Nebukadnezar hoorde het, en hij heeft Zedekia te pakken gekregen, en hij heeft de zónen van Zedekia voor de ogen van hun vader laten slachten, en daarna heeft hij hun vader zélf -Zedekia- de ógen laten uitsteken "...want Jahweh..." -en dan wordt Nebukadnezar genoemd: "Gods knecht"-, "...want Jahweh zal niet onschuldig houden, wie Zijn Naam met een geméne bedoeling opheft!"

En nu wij! Nu zegt Hebreëën 10, dat we daareven lazen, tot ons, Christenen: "Hoeveel te zwaardér straf zullen wíj ontvangen, wanneer wíj het Verbond verwerpen, waarvan Jezus Borg geworden is; het nog veel bétere Verbond. Béter dan dat van Horeb!" "Och", zult u zeggen, "maar wij spreken toch geen Hebreuws?" Nou, juist daaróm! En al deden we dat, dan was de schoonste Naam, waarmede wíj God vandaag dan zouden aanspreken, toch niet meer de Naam "Jahweh"; een prachtnaam -ik heb hem verklaard-, maar... néé! al waren we Christen-Joden, en woonden we in Palestina, dan spraken we niet tot God van "Jahweh". Ik krijg wel eens brieven van mensen, die sloven zich wat uit, en dan spreken ze over God als "Jahweh"; dat hóórt niet! U weet, u wéét hoe de Here Jezus ons geleerd heeft thans tot God te spreken? "Onze Vader, Die in de Hemelen zijt..." Tót God, dus dan weet u ook met welke Naam wij thans het best óver God kunnen spreken. Dan moeten wíj Hem gewoon noemen bij Zijn hóógste eer, bij Zijn gróóste werk, bij Zijn héérlijkste wonder; dan moeten wíj maar over God spreken als over "de God en Vader van onze Here Jezus Christus."

Dus nu wij! Wat zullen wij? Wij, die God nu zelfs bij een hogere Naam mogen kennen en noemen dan de Naam "Jahweh"? En díé Naam was al zo onzaglijk! In die Naam lag al het gehele toenmalige Evangelie, het Evangelie van de oude bedeling, gecomprimeerd! De Naam "Jahweh", die Naam van vier letters bevat als het ware een microfoto van àl die grote wonderen die door God gedaan zijn in die opmerkelijke ongeveer halve eeuw van de uittocht, tot de dood van Jozua. Dàt is een tijd geweest, daar raak ik niet over uitgedacht! Die tijd heeft ongeveer 50 jaar geduurd; ga maar na! Want de 10 plagen, ja, die hebben ook langer beslagen dan veertien dagen, die hebben allereerst al wat tijd in beslag genomen! Laten we zeggen: een jaar, anderhalf jaar, twee jaar. Daarna zijn de 40 woestijnjaren gevolgd, en daarna wordt de tijd van de intocht, tot Jozua's dood, op ongeveer zeven jaar geschat. Tel maar op! Anderhalf (of twee), plus veertig, plus vijf, dat loopt ongeveer tegen de vijftig jaar.

Ziedaar! Waarvan de vaders bij de Paasdis altijd maar weer zouden moeten vertellen, die doos vol paarlen opendoen, die Naam opendoen, de Naam "Jahweh"; de daden van Jahweh. Totdat... totdat zelfs die vijftig doorluchte jaren nog weer overtroffen zijn door de ontvangenis en de geboorte van Gods Zoon in ons vlees, de Engel des Verbonds in ons vlees, en Zijn lijden, en Zijn gehoorzaamheid tot de dood toe, en Zijn wederopheffing naar de Hemel, want daar is de Here Jezus nu weer terug. Hij zei tegen Maria Magdalena: "Zeg tegen Mijn broeders: "Ik vaar op naar Míjn Vader, en úw Vader, naar míjn God, en úw God." Ziet u? Dàt is God nu, en zó is de schoonste Naam van God nu: "de God en Vader van onze Here Jezus Christus." Dat is nu Zijn hoogste Naam. Jaja! En nu zal je naar zó'n Vader vernoemd zijn! Maar dat zíjn we! Dat schreef de apostel Johannes! "Zie, welk een grote liefde ons de Vader gegeven heeft, dat wij kinderen Gods genoemd zouden worden, EN WIJ ZIJN HET OOK!" Dat stond nog niet in de Statenvertaling, dat staat nu wel in de nieuwe. "EN WIJ ZIJN HET OOK": 1 Johannes 3.

Maar nu zal iemand de naam van zó'n Vader, zijn Vader, schandaliseren! Wat zou er dan met zó iemand wel niet moeten gebeuren?! Nu, gemeente, wat denkt u daarvan... vandaag? Kijkt u eens om u heen, ieder in uw levenskring, in uw familie, in uw kennissenkring, in uw arbeidskring?! Hoe zou God over ons, Christenen, denken, wanneer Hij op Hóreb al zei, Zélf zei, dat Hij niet onschuldig zou houden, wie Zijn Naam te schande maakte? Wat staat óns als Christenheid dan te wachten, gezien bij het licht van Hebreëen 10? Jawel! Ik zeg: "als Christenheid", als totaliteit! Want er is solidariteit met de mensen van vandaag, en met ons voorgeslacht! Zó onderwijst ons de Schrift: "HERE, reken ons de zonde van onze vóórvaderen niet toe!" Zó rekent God! Dat kunt u nu misschien niet volgen, maar dat moet u toch maar leren! Toen Saul al een hele poos dood was, toen werd het Israël van de tijd van koning David... -en nu kennen we toch David wel!- ...toen werd dat Israël nog bezocht om de schennis van Gods Naam, bedreven door Saul tegenover de Gibeonieten, hoewel David persóónlijk daar helemaal vrij van was! Ja! Maar 't was in Israël gebeurd! 't Was de Kerknaam! Als het gaat om úw naam, en míjn naam, dan zeggen wij: "Jawel, maarre... eer is teer!" Goed. Maar als het nu gaat om Gods Naam? Om de Naam van de God en Vader van onze Here Jezus Christus? Zijn wij dààrop ook zo erg gesteld? Nemen we 't dààrmee ook zo nauw? Ik weet wel Iemand Die dat doet! Weet u wie? God Zélf! En hoe! Daarvan heb ik u vanavond de bewijzen vanuit de Schrift gegeven! En als ik op die bewijzen let, dan kan mij dat benauwen! U ook? Mozes heeft zoiets ook gekend, in een nare tijd, in de woestijn. Hij zag ze maar sterven om zich heen, daar in de woestijn. Als je 120 jaar wordt, dan overleef je zo veel mensen! "Als je ouder wordt, dan kom je vaker op een begrafenis dan wanneer je nog maar jong bent." 'k Hoorde dat iemand eens een keer in een rouwauto zeggen, en ik dacht: "Tsja...!" En Mozes verzuchtte in Psalm 90 tot God: "Wie kent de sterkte van Uw toorn, en Uw verbolgenheid, naardat Gij te vrezén zijt?" God is te vrézen, weet u door wie? Vooral door ons, want "Jahweh", da's een Kerknaam, en "de God en Vader van onze Here Jezus Christus", die Naam die u en ik hier op het voorhoofd hebben, en de paus ook, da's een internationale Christennaam, da's een Kérknaam, en wat hebben we ervan gemaakt?? Er is maar één grond voor hoop, want wij hebben er een faillissement van gemaakt, een bankroet! Er is maar één grond voor hoop; God heeft het tenslotte gezegd tegen Israël in de profetieën van Ezechiël: "Dan zal Ikzélf wel voor Mijn Naam zorgen, dan zal Ik jullie verlossen, maar Ik doe het niet om úwentwil, o Israël; Ik doe het niet om úwentwil, maar Ik doe het om der wille van Míjn héilige Naam!", en zo zal 't in elk geval gaan, óók met de Naam "God en Vader van Jezus Christus".

Zó zal het gaan, want ik eindig met dít woord, en nú van de apostelen:

"Zijn wíj ontrouw? Híj blijft getrouw!" Dus er blijft een Kerk! Waarom? Hij kan Zichzelf niet verloochenen!

Amen.

Ds. C. Vonk, 20 augustus 1972.